

Το παράδοξο της διαφορετικής ημερομηνίας του εορτασμού του Πάσχα, μεταξύ Ορθόδοξης και Καθολικής Εκκλησίας

Ακόμα και όταν ήμουν χριστιανός, μου έκανε εντύπωση το παράδοξο των διαφορετικών ημερομηνιών του εορτασμού του Πάσχα μεταξύ Ορθόδοξης και Καθολικής Εκκλησίας. Γιατί γιορτάζουν το Πάσχα σε διαφορετική ημερομηνία;

Στο σχολείο είχαμε μάθει πως το Πάσχα γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία. Απλό φαίνεται. Οπότε λογικά υπέθετα πως οι καθολικοί υπολόγιζαν το Πάσχα διαφορετικά.

Και όμως και οι καθολικοί τελικά υπολογίζουν το Πάσχα με τον ίδιο τρόπο (την πρώτη Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία). Γιατί λοιπόν οι διαφορετικές ημερομηνίες (με λίγες εξαιρέσεις); Η απάντηση είναι απλή και τραγική: Πολιτική, παραλογισμός και μπόλικη μπουρδα. Γιατί μπορεί το Πάσχα να γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία, αλλά ούτε η ημερομηνία της ισημερίας, ούτε η ημερομηνία της πανσελήνου ορίζονται βάσει παρατηρήσεων, αλλά...στη θεωρία.

Συγκεκριμένα, η ισημερία υπολογίζεται από την Καθολική Εκκλησία στις 21 Μαρτίου (αν και τις περισσότερες χρονιές πέφτει στις 20) και η Ορθόδοξη Εκκλησία την θέτει βάσει του Ιουλιανού Ημερολογίου στις 3 Απριλίου (παρ' όλο που κατά την ημερομηνία αυτή δεν συμβαίνει τίποτε το ιδιαίτερο αστρονομικά). Επιπλέον, η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν χρησιμοποιεί τα ματάκια της για να υπολογίσει πότε θα συμβεί η πανσέληνος, αλλά βάσει ενός παράδοξου αλγόριθμου υπολογισμού και αρχαίων πινάκων που κρατούν από τον 4ο αιώνα (και δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματική πανσέληνο μετά τη συσσώρευση αιώνων λαθών).

(Εδώ υπάρχει ένα πρόγραμμα με το οποίο μπορείτε να υπολογίσετε την ορθόδοξη εκκλησιαστική πασχάλιο πανσέληνο και το ίδιο το Πάσχα. Επίσης σε αυτή τη σελίδα αυτή μπορείτε να βρείτε πότε έχει πραγματικά πανσέληνο (με βάση την Ιερουσαλήμ).

Φαίνεται καθαρά πως ενώ η Καθολική Εκκλησία γιορτάζει το Πάσχα με ακρίβεια, η Ορθόδοξη έχει παρεκκλίνει και δείχνει μια παράδοση προσκόλληση σε πίνακες και υπολογισμούς που πλέον είναι εντελώς λανθασμένοι. Το καθολικό και ορθόδοξο Πάσχα συμπίπτουν μόνο όταν η κανονική εαρινή πανσέληνος και η εκκλησιαστική εαρινή ψευδοπανσέληνος πέφτουν μέσα στην ίδια εβδομάδα (όπως συνέβη το 2001, το 2007, το 2010 και πέρυσι).

Παρόμοιες ενστάσεις μπορείτε να διαβάσετε και σ' αυτή την ενδιαφέρουσα εργασία του αρχιμανδρίτη Μ. Ματθαίου, αν ενδιαφέρεστε για μια πιο...ορθόδοξη κριτική.

Ο παραλογισμός φαίνεται ξεκάθαρα όταν αναλογιστεί κανείς ότι το 1997 το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (World Council of Churches) προσπάθησε ανεπιτυχώς να επαναπροσδιορίσει το Πάσχα για όλους τους Χριστιανούς βάσει της αστρονομικής ισημερίας και της πανσελήνου βάσει του μεσημβρινού της Ιερουσαλήμ. Αυτό θα είχε εξαλείψει μίας και δια παντός κάθε πρόβλημα ημερολογίου, αλλά καμία Εκκλησία δεν το δέχθηκε. Γιατί;

Υποθέτω πως η παράδοση και μερικοί λανθασμένοι πίνακες υπολογισμών είναι πολύ σημαντικότεροι του πνεύματος του νομοθέτη (ας μην ξεχνάμε πως η Σύνοδος της Νικαίας προσπάθησε να ορίσει την ημερομηνία του Πάσχα για να μπορούν να το γιορτάζουν ταυτόχρονα όλοι οι χριστιανοί) και σίγουρα κάποιοι ανατολικοί χριστιανοί ακόμα κοιτούν τους δυτικούς μετά βδελυγμίας ως σιχαμερούς αιρετικούς και δεν τρελαίνονται να δεχθούν οποιαδήποτε πρόταση προέρχεται από εκεί. (Άλλωστε τα ίδια δεν είχαμε και με την αλλαγή ημερολογίου;) Και ας μην ξεχνάμε πως ακόμα και αν κάποιος ορθόδοξος το προτείνει, κάποιος άλλος περιμένει στη γωνία για να τον κατηγορήσει για φιλοπαπισμό, ασέβεια στην παράδοση και τα συναφή γνωστά τσιτάτα.

Και όλο αυτό θα ήταν εξόχως διασκεδαστικό, αν όλη αυτή η μισαλλοδοξία και η μιζέρια δεν αντικατοπτριζόταν εν τέλει και στις σχέσεις μεταξύ λαών, αν όχι και κρατών. Τι να πει κανείς; Τέλος πάντων...